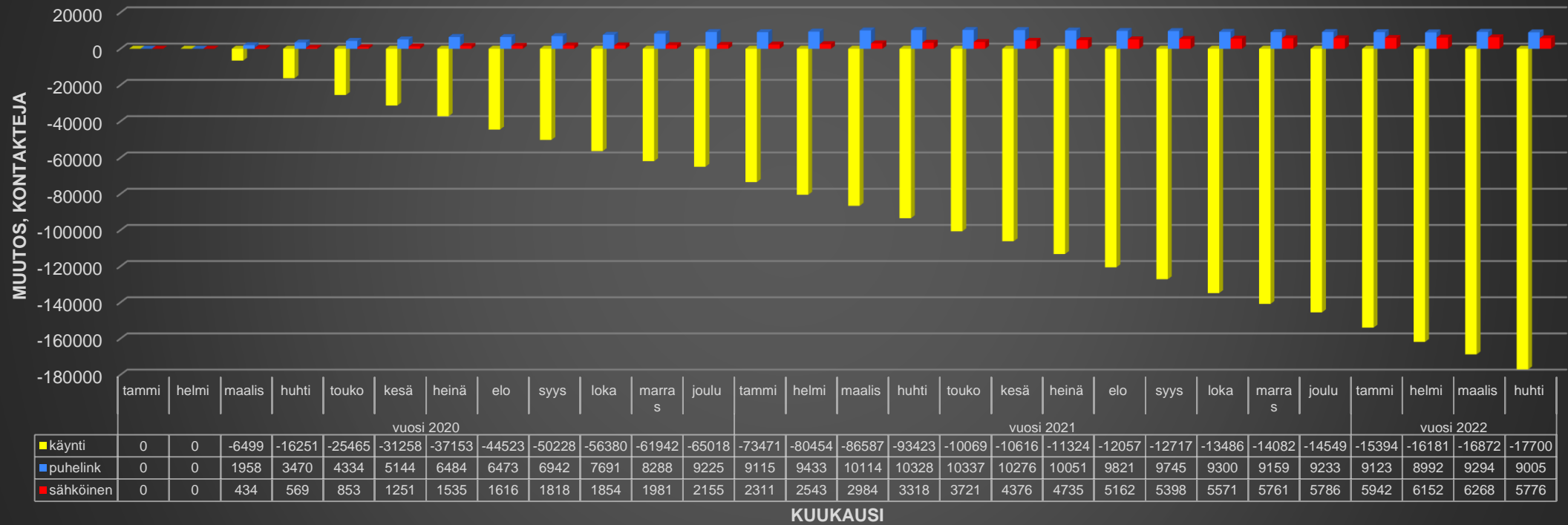
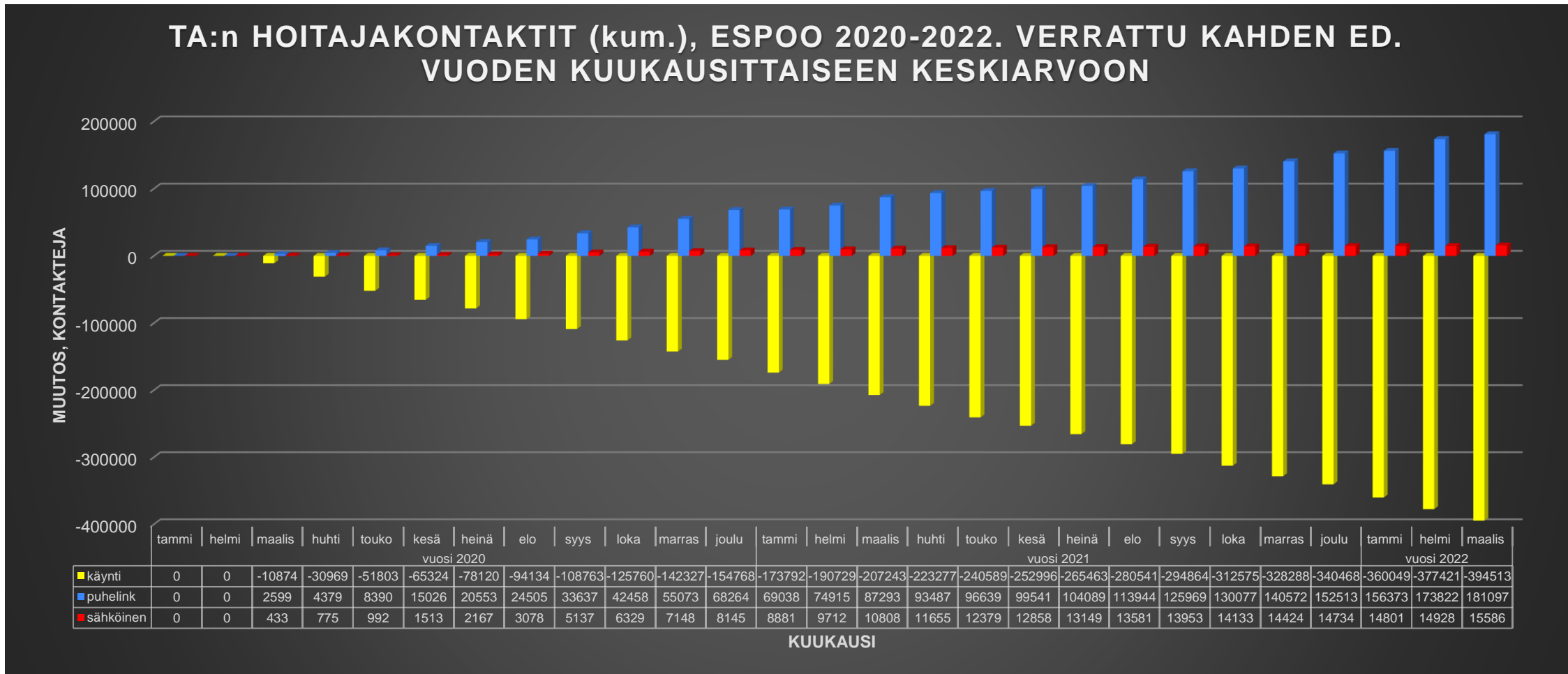

Merkittävimmät suoritemuutokset pandemian aikana – terveysasematoiminta 1(3)

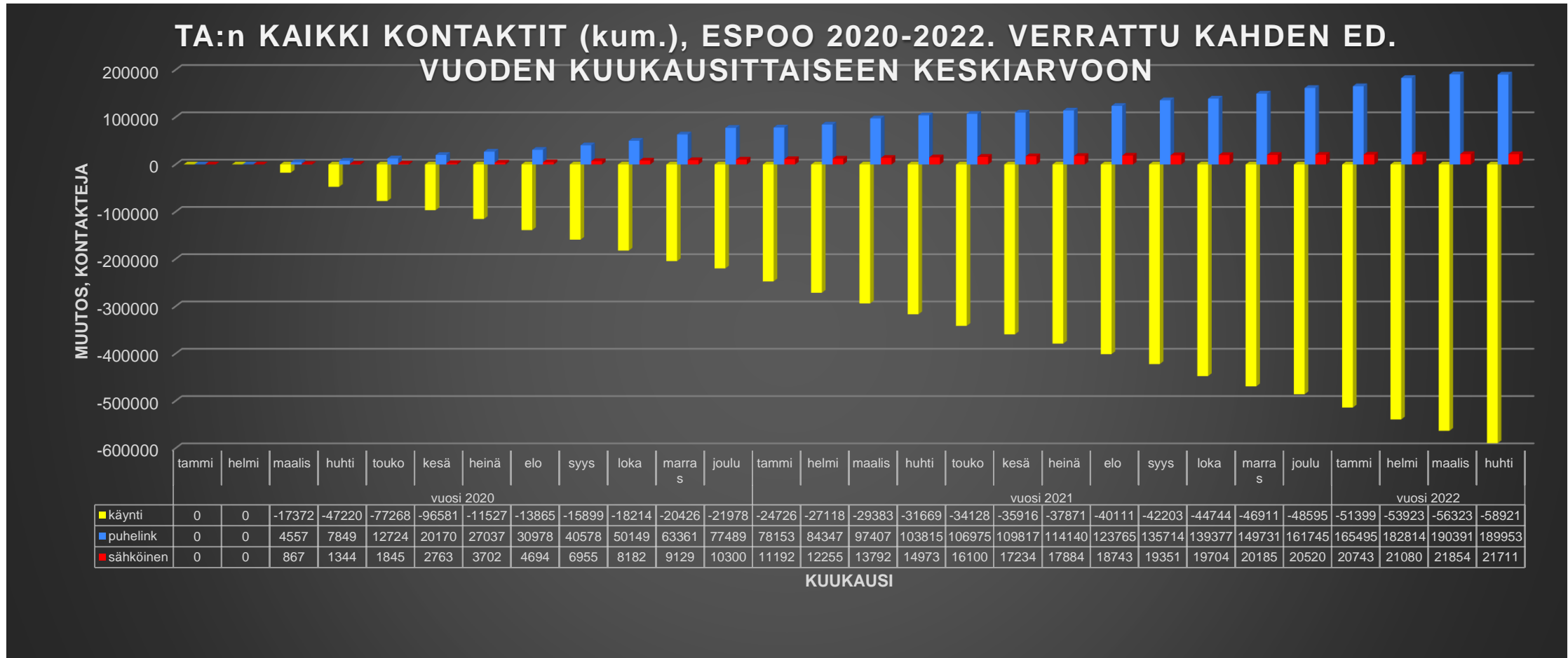
TA:n LÄÄKÄRIKONTAKTIT (kum.), ESPOO 2020-2022. VERRATTU KAHDEN ED. VUODEN KUUKAUSITTAISEEN KESKIARVOON

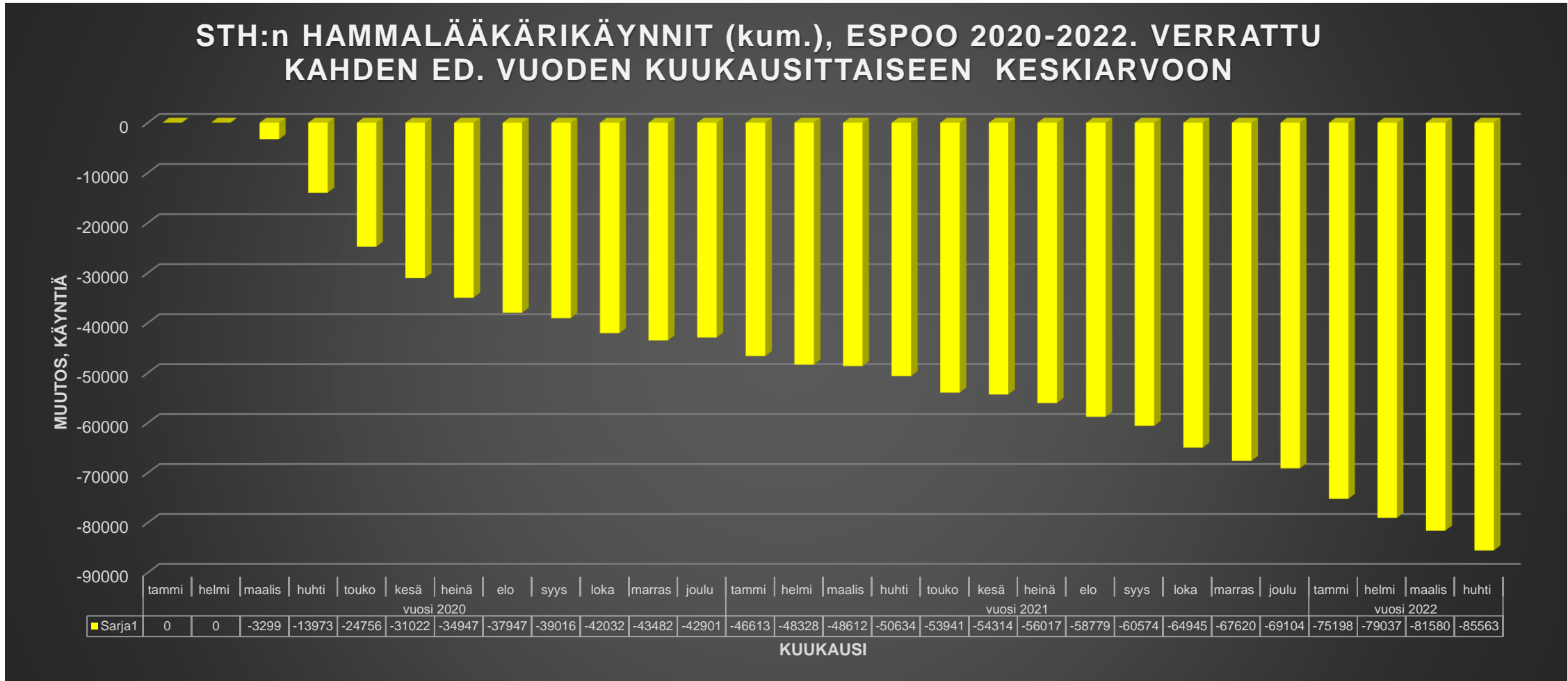
Merkittävimmät suoritemuutokset pandemian aikana – terveysasematoiminta 2(3)

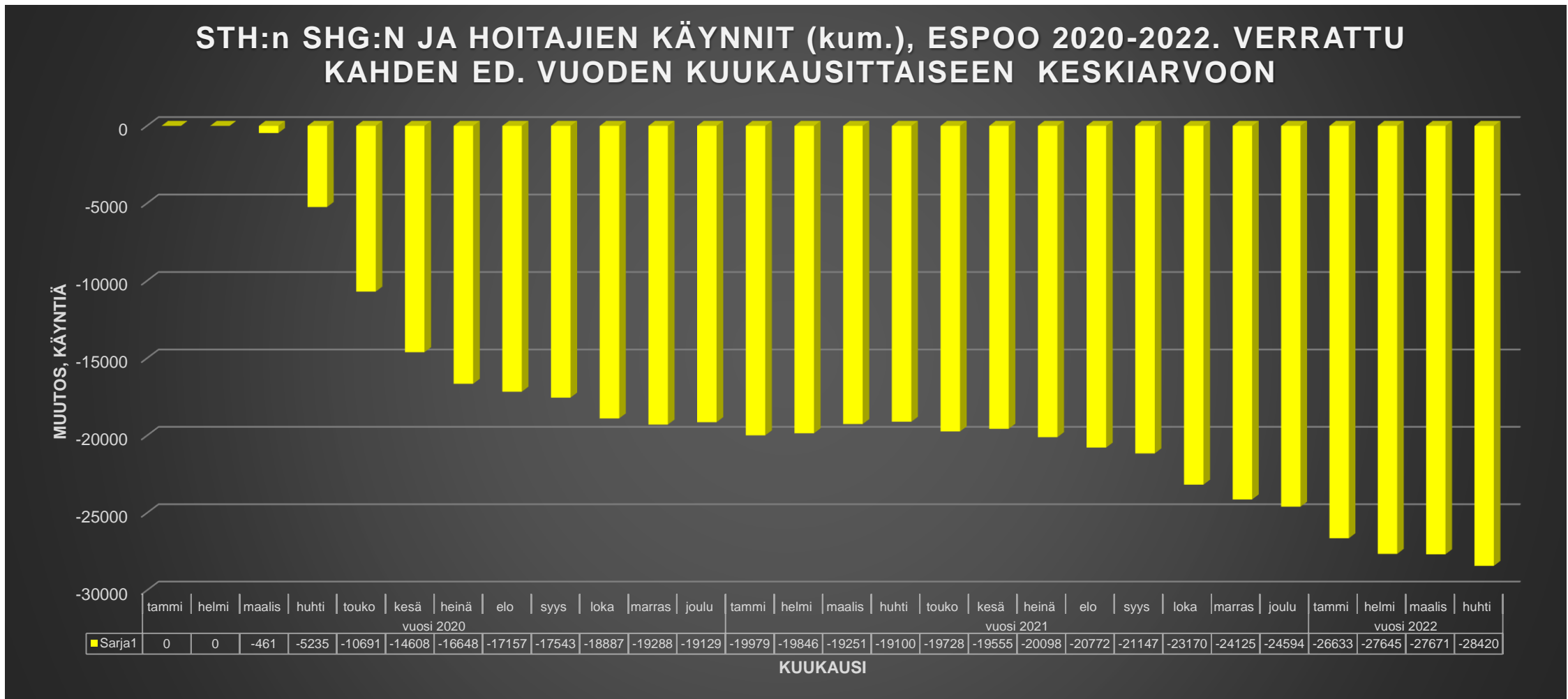
Merkittävimmät suoritemuutokset pandemian aikana – terveysasematoiminta 3(3)

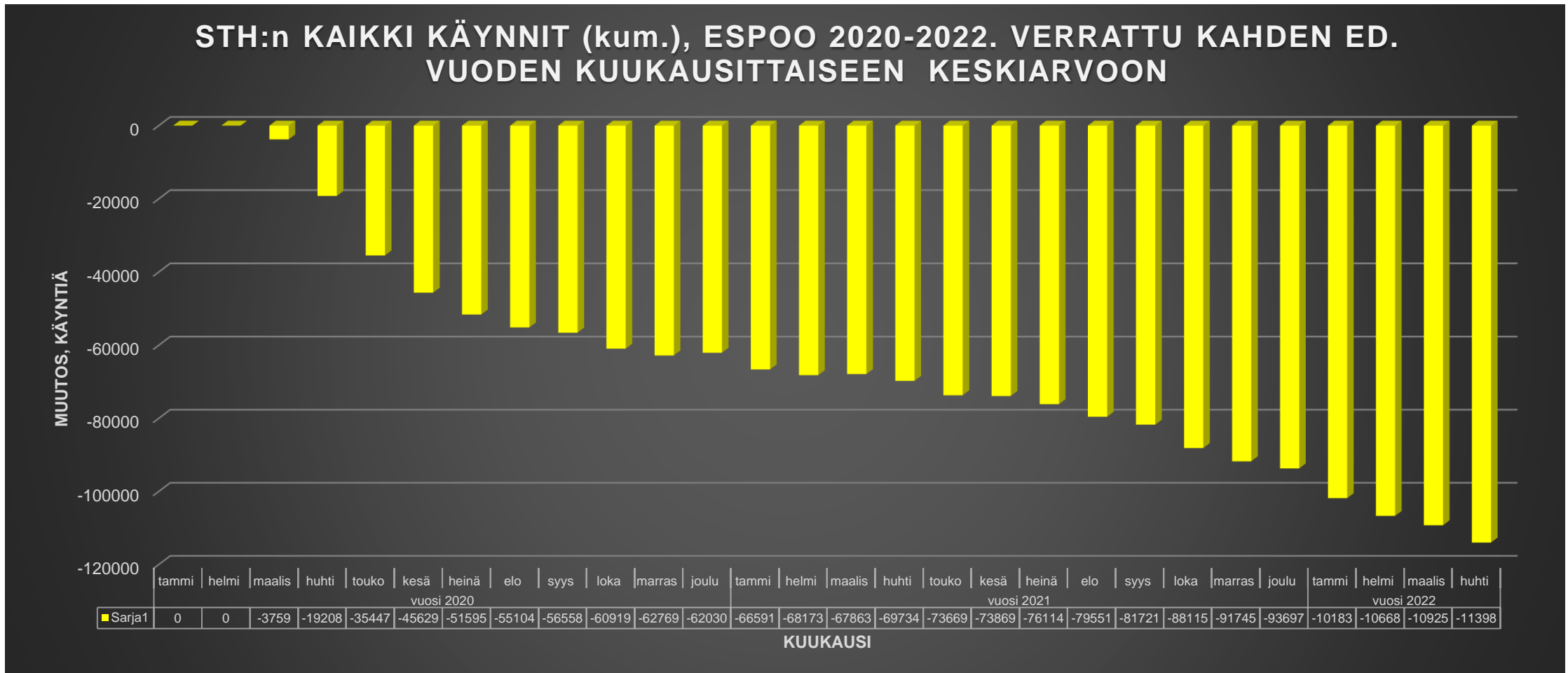
Merkittävimmät suoritemuutokset pandemian aikana – suun terveydenhuolto 1(3)

Merkittävimmät suoritemuutokset pandemian aikana – suun terveydenhuolto 2(3)

Merkittävimmät suoritemuutokset pandemian aikana – suun terveydenhuolto 3(3)

PALVELUVELKA

- Koronan vuoksi alkuvuodesta paljon henkilöstön poissaoloja mm. kotihoidon käyntejä on jouduttu lyhentämään, siirtämään tai perumaan mikä näkyy kotihoidon tuntimäärän kasvun hidastumisena (v. 2019-2018 n. 5%, 2020 ja 2021 n. 3 %).
- Korona-aikana (2019-2022) on ollut palvelukeskusten sulkua, päivätoiminnan supistuksia ja lyhytaikaishoidon jaksojen keskittämistä sitä eniten tarvitseville. Alkuvuonna 2022 päivätoiminta päästiin avaamaan vasta maaliskuussa.
- Lisäksi kotihoidon kuntouttavaa työtettä on voitu toteuttaa vähemmän henkilöstöpuutteista johtuen.
- Kriisipaikkojen tarve on kasvanut (2020: 194 uutta asiakasta, 2021: 233 uutta asiakasta, 2022 (Q1): 53 asiakasta)
- → näkyy tehostettuun hoiva-asumiseen hakeutumisenä.
- Pitkäaikaishoitoon ja sairaalan ympärivuorokautiseen hoitoon jonottavien määrä on kasvanut vuonna 2022 verrattuna vuosiin 2021 ja 2020.
- Odotusajat ovat pidentyneet (2020 yli 90 vrk odottaneita 0, 2021 yli 90 vrk 24 hlö). Paikkatilanne korjaantunut paremmaksi vuoden 2022 ensimmäisellä kvartaalilla (vuoden alussa yli 90vrk odottaneita oli 16, mutta loppupuoliskolla ei yhtään).
- Sairaalanpaikkoja suljettuna alkuvuodesta 5 – 8, tällä hetkellä henkilöstöpuutteista johtuen 20 paikkaa.
- Erikoissairaanhoidosta siirtoviivemaksut kasvaneet merkittävästi ja olivat vuonna 2021 750 000€. Vuodelle 2022 ennustetaan siirtoviivemaksujen kasvavan edellistä vuotta korkeammalle tasolle, noin 1,4milj.€.
- Geriatrian poliklinikan ajoittaiset supistukset hankaloittaneet jonojen lyhentämistä.

TOIMENPITEET

- Alkuvuodesta palvelukeskuksia ja päivätoimintaa avattu asteittain, lyhytaikaishoitoa tarjottu kaikille päätöksen saaneille ja palvelutarpeen arviointeja tehdään taas pääosin kotikäynteinä.
- Sairaalaselvityksen yhteydessä esitettyjä toimenpiteitä on toteutettu. Varahenkilöstölisän korotus ja työyhteisökoulutukset on aloitettu filippiiniläishoitajien vastaanottamiseen.
- Rekrytointiin on panostettu lisäämällä näkyvyyttä oppilaitoksissa ja niiden eri kanavissa. Yhteistyöneuvottelut Laurean ja Metropolian kanssa kv-opiskelijoiden harjoittelujaksoista ja työllistymispoluista Espoossa.
- Päivätoiminnan ja LAH palveluiden supistuksia korvattu soitoilla ja käynneillä.
- Henkilöstösiirtoja sairaalaan tehty korona-aallon vuoksi VAPAn ja HYTETin sisällä, kotihoitoon ja pitkäaikaishoitoon henkilöstövajeen vuoksi VAPAn sisällä.
- Koronapotilaita hoidettu Herttoniemen sairaalassa sairaalapaikkojen varmistamiseksi muillekin potilaille, mahdollisuus yhteistyölle myös jatkossa.
- Kaunialan kanssa on tehty sopimus Sairaalan kuntoutuspotilaiden ja hoivapaikkaa odottavien hoitamiseksi. Myös Kirkkonummi ostaa paikkoja Kaunialasta.
- Etäkotihoidon osuutta on pystytty kasvattamaan ja lääkeautomaatteja otetaan käyttöön.
- Tehostetun palveluasumisen sopimusneuvottelut käyty ja varmistettu yhteistyön jatkuminen.

Terveyspalvelujen hoito-/palvelovelka ja mielenterveystyön vahvistaminen *

*vuoden 2022 talousarvio sisältää 4,2 milj. euron lisäys tähän tarkoitukseen

- Hoito-/palveluvelalla voidaan nähdä kaksi ulottuvuutta: 1) hoitamatta jääneet asiat, jotka tulee hoitaa tulevaisuudessa ja 2) sairauksien paheneminen, joka näkyy viiveellä hoito- ja palvelutarpeen kasvuna.
- Hoito-/palveluvelan määrän arviointi tarkasti ei ole mahdollista. Asiointi julkisen palvelujärjestelmän ulkopuolella on todennäköisesti lisääntynyt, osa ongelmista on poistunut itsestään, mutta palveluihin hakeutuminen uudelleen on kasvussa.
- Koronapandemia siirsi työpanosta pois kiireettömästä hoidosta päivystykselliseen toimintaan. Tämän takia monet kiireettömät pitkäaikaissairauksien seurannat tms. ovat jääneet joko toteuttamatta tai niitä hoidetaan etävastaanotolla.
- Koronapandemia sitoo edelleen jonkin verran terveyspalvelujen resursseja, eivätkä resurssit ole kasvaneet samassa suhteessa. Koronapandemian aiheuttama hoitovelka alkaa purkautua lisääntyvänä kysyntänä.
- Terveysasemilla kysyntään pystytään koko ajan paremmin vastaamaan uusien toimintamallien ja tehostetun toiminnan avulla.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen hoito-/palveluvelka ja mielenterveystyön/hyvinvoinnin vahvistaminen *

*vuoden 2022 talousarvio sisältää 1,2 milj. euron lisäys tähän tarkoitukseen

PALVELUVELKA

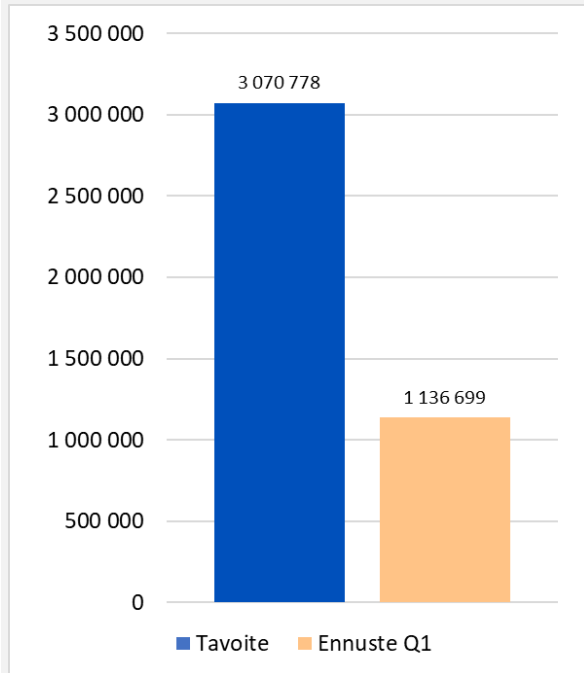
- Palveluvelkaa on kertynyt neuvolan leikki-ikäisten tarkastusten muuttamisesta tarveharkintaiseksi, jolloin saattaa juuri ne eniten palvelua tarvitsevat jäädä havaitsematta/hoitamatta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tarkastuksia jäänyt tekemättä sekä lisäkäyntejä esim. mielenterveyteen liittyvien pulmien osalta.
  - Fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset ongelmat osittain jääneet havaitsematta/hoitamatta, jolloin ne voivat kasaantua ja esiintyä vaikeimpina ongelmina myöhemmin ja vaatia enemmän korjaavaa palvelua.
- Perhesosiaalityössä ja perheneuvolassa asiakasmäärän aiempi kasvu on kääntynyt laskuun. Perhesosiaalityössä ollaan 2021 tasolla (jolloin oli 20% lisäystä edellisestä vuodesta) ja perheneuvolassa vireilletulot ovat laskeneet 2021 huippulukemista.
- Tarve monikieliselle ja -kanavaiselle neuvonnalle on lisääntynyt. Vieraskielisten asiakkaiden määrä on kasvanut. Toisaalta vieraskieliset ovat kokeneet palveluihin pääsyn hankalaksi (ei sopivia ajanvarauskanavia, tulkkaushaasteet, pitkät odotusajat).
- Terveyspalvelujen ja vanhusten palvelujen heikentynyt saatavuus ja toiminnan supistukset ovat osaltaan vaikeuttaneet perheiden ja yksin asuvien aikuisten tilanteita siten, että asiakkaita on jouduttu kannattelemaan viimesijaisissa sosiaalityön palveluissa.
- Lastensuojelun asiakasmäärät laskeneet. Usein vaikeutuneet perhetilanteet heijastuvat lastensuojeluun vasta pidemmällä aikavälillä.
- Lastenpsykiatrinen yksikkö on maaliskuusta 2022 lähtien vastaanottanut uusia asiakkaita ja tarjonnut henkilöstöressurssien puitteissa konsultaatiota yhteistyökumppaneille.
- Omaishoitajien jaksaminen on ollut koetuksella koko korona-ajan. Mm. omaishoidon vapaiden järjestämisessä on ollut haasteita, koska palvelua ei ole riittävästi saatavilla ja osa perheistä on jättänyt ottamatta palvelua vastaan peläten tartuntaa. Perheiden tilanteet voivat kriisiytyä kuormituksesta johtuen.
- Lähisuhde- ja perheväkivaltatyön yksikkö Omatila on ruuhkautunut kasvaneen palvelutarpeen vuoksi.

TOIMENPITEET

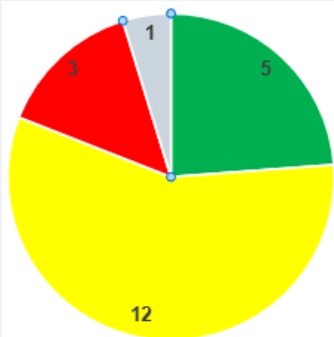
- Suunnitelmallisen ja pitkäjänteisemmän sosiaalityön sijaan on keskitytty enemmän akuuttien tilanteiden hoitamiseen.
- Kuninkaantien lyhytaikaisen hoidon saatavuutta on lisätty ja palveluun on otettu paljon uusia asiakkaita.

Vanhusten palvelut

1. TakE Tuottavuustavoite ja ennuste Q1/2022 (sis. menoväh. ja tulolisäykset)

2. TakE-toimenpiteiden kokonaistilanne, lkm

- Tulot ylittyvät 2,7 meur
- Menot ylittyvät 6,8 meur
- Kate ylittyy 4,1 meur

3. Tulosityksikön alkuperäinen käyttösuunnitelma

Tulot	Menot	Kate	Katteen ylitys 4,1 M€
●	●	●	

5. Poikkeamat ja korjaavat toimenpiteet:

- **Tuloylityksen 2,7 milj.** euroa liittyi valtion koronakorvauksiin, jotka on arvioitu hyödyntäen vuoden 2021 koronamenoja.
- **Menot** ylittyivät 6,8 milj. euroa alkuperäiseen käyttösuunnitelmaan verrattuna. Koronasta aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia arvioitiin 2,7 milj. euroa. Muuta ylitystä syntyi arvioitua suuremmista siirtoviivemaksuista, Kaunialan ostopalvelusopimuksesta ja työvoimanvuokrauskustannuksista.
- **Säästöä** syntyi kotihoidon omissa henkilöstökuluissa, päivätoiminnan toimintojen sulkemisissa ja pitkäaikaishoidon tehostetun palveluasumisen ostopalvelujen kustannuksissa, joissa hoitopaikkojen tarjonta on alittanut talousarvioon suunnitellun tason.

Take-tavoitteet

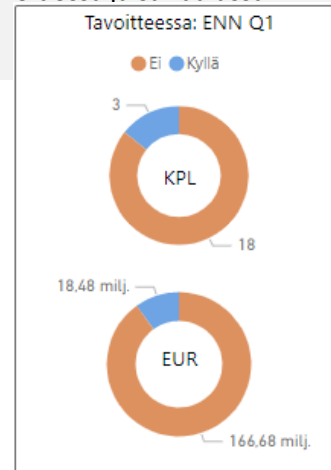
- **Kokonaispoikkeama ennusteen ja tavoitteen välillä on noin 1,9 milj. euroa.** Uudelleen pahentuneesta koronatilanteesta, koronapotilaiden suuresta määrästä sekä erittäin huonosta työvoiman saatavuudesta (tämä on ollut ja on edelleen Vapan suurin haaste) johtuen take-tavoitteita ei kaikilta osin tulla tämän vuoden osalta saavuttamaan.
- **Suurin take-poikkeama** oli kotihoidon tuotantorakenteen muutos, ylitöiden teettämisen välttäminen sekä sijaisten ja vuokratyövoiman käyttö. Näitä ei pystytä korjaamaan ennen kuin työvoiman saatavuus paranee.
- **Korjaavat toimenpiteet:** Korjaavina toimenpiteinä mm. esimiesten työn sujuvoittaminen ja työhyvinvoinnin tukeminen. Työvoiman saatavuuden parantamiseksi on menossa filippiiniläisten hoitajien rekrytointipilotti ja panostetaan oppilaitosyhteistyöhön.
- **Positiivisia take -edistymisiä:** Sairaalan prosessien tarkastelusta ja sopimusten hallinnasta on odotettavissa säästöjä esimerkiksi painehaavapatjojen prosessista, lääkintälaitteiden laitteistomaksuista, ja tietosuojajätteen käsittelystä. Pitkäaikaishoidon catering-kustannusten alentaminen vaikuttaa myös vuoden 2022 Take-tavoitteisiin, sillä catering-kustannus on pysynyt hallinnassa tarkalla kustannusten seurannalla.

Palvelutuotteet

- Yksikkökustannusten ennustetaan nousevan talousarvioon verrattuna melkein kaikissa palvelutuotteissa. Ennustettujen suorittemäärien osalta suurimmat poikkeamat ovat päivätoiminnassa ja lyhytaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, joissa toiminta on ollut suljettuna joko koronan tai heikon sijaistilanteen vuoksi. Henkilöstön erittäin huono saatavuus näkyy myös merkittävinä lisäkustannuksina erityisesti kotihoidossa ja sairaalassa. Kotihoidon tukipalveluiden yksikköhintaa nostaa ateriapalveluiden kustannusten nousu.

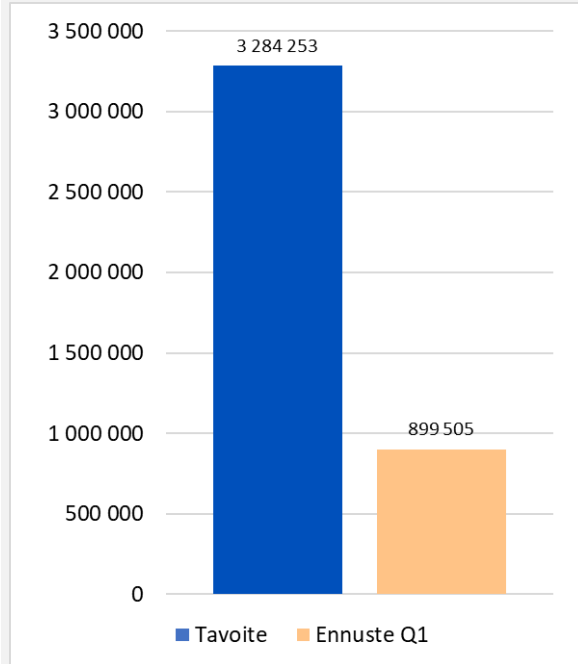
4. Palvelutuotteet Q1/2022

Tulosityksikön tavoitteet	Ennuste
Vanhusten palveluiden saatavuus on hyvä	●
Kotihoidon ja hoiva-asumisen asiakkaiden palvelut ovat riittäviä	●
Asiakastyytyväisyys paranee tai säilyy korkealla tasolla	●
Palvelutuotanto kehittyi kustannusvaikuttavasti	●

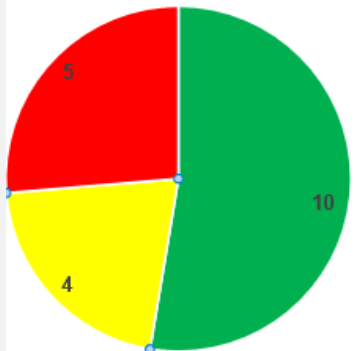

Terveyspalvelut

1. TakE Tuottavuustavoite ja ennuste Q1/2022 lopussa (sis. menoväh. ja tulolisäykset)

2. TakE-toimenpiteiden kokonaistilanne, lkm

- Tulot ylittyvät 39,8M€
- Menot ylittyvät 46,1M€
- Toimintakate ylittyy 6,3M€

3. Tulosityksikön alkuperäinen käyttösuunnitelma

Tulot	Menot	Kate	Katteen ylitys 6,3 M€
●	●	●	

5. Poikkeamat ja korjaavat toimenpiteet

Käyttösuunnitelman poikkeamat: Tulot ylittyivät 39,8 milj. euroa, koronakorvauksia on arvioitu 40 milj. euroa. Menot ylittyivät 46,1 milj. euroa, josta 40 milj. euroa johtuu koronasta. Ylitystä syntyy myös ulkoisista ja sisäisistä palvelujen ostoista sekä maksuttomista hoitotarvikkeista.

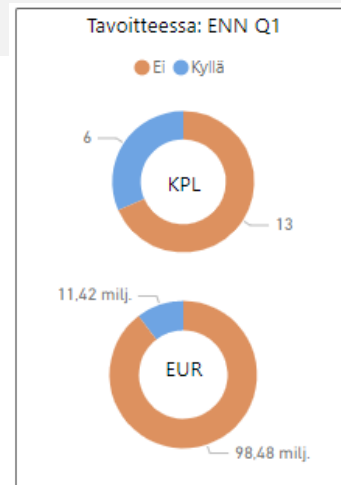
Korjaavat toimenpiteet: Avosairaanhoidossa kriittistä henkilöstövajetta on kompensoitu vuokralääkärityöpanoksella muutamalla terveysasemalla. Rekrytointitoimenpiteillä on tarkoitus vahvistaa omaa henkilöstön määrää ja luopua vuoden loppuun mennessä vuokratyövoimasta. Laboratorio- ja kuvantamiskulujen nousu liittyy pandemian aikana lykkääntyneisiin ja patoutuneisiin tutkimustarpeisiin. Laboratorio- että kuvantamismenoja seurataan esihenkilöiden toimesta kuukausittain asemakohtaisesti ja tarvittaessa ohjataan tutkimusten käyttöä.

Take-tavoitteet: 19 toimenpidettä, joista kymmenen ennustetaan toteutuvan, neljässä poikkeamia ja viidessä ongelmia. Säästötavoitteesta 3,3 M€ ennustetaan toteutuvan 0,9M€ eli 27%. Koronapandemian aiheuttamat toiminnalliset muutokset hidastavat toimenpiteiden edistämistä suunnitellusti. Koronatyö vie merkittävästi myös hallinnon resurssia kehittämistyöltä.

Korjaavat toimenpiteet: Avosairaanhoidossa tiimiterveysasemamallilla toimiminen on lisännyt terveysasemien tuottavuutta. Syksyn 2022 aikana kaksi uutta asemaa siirtyy toimimaan tiimiterveysasemamallilla.

Palvelutuotteet: Tuottavuustavoitteeseen arvioidaan päästävän kuuden palvelutuotteen osalta. Koronapandemia ja yleinen kustannusnousu vaikuttavat yksikkökustannusten kehitykseen.

4. Palvelutuotteet Q1/2022

Tulosityksikön tavoitteet	Ennuste
Terveyspalveluissa hoidon saatavuus paranee.	●
Terveysasemien asiakkaiden hoidon jatkuvuus paranee.	●
Nuorten mielenterveys- ja päihdepoliklinikka Nupolin hoidon saatavuus paranee.	●

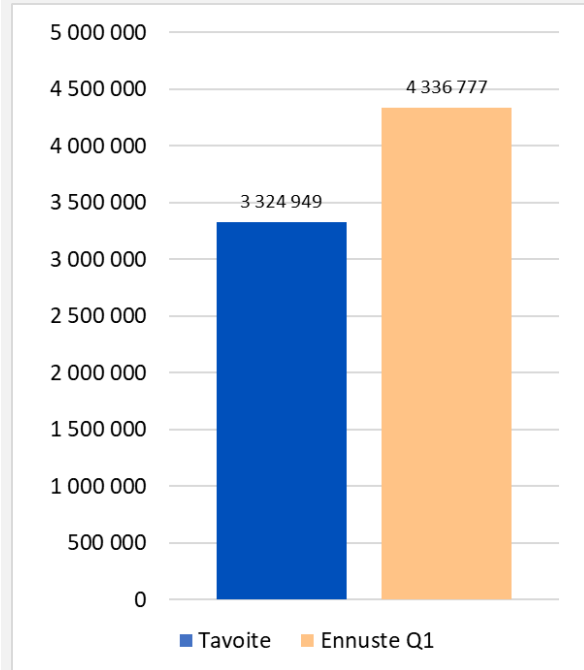
Perhe- ja sosiaalipalvelut

3. Tulosityksikön alkuperäinen käyttösuunnitelma

- Tulot talousarvion mukaan
- Menot ylittyvät 6,2 M€
- Kate ylittyy 6,2 M€

Tulot	Menot	Kate	Katteen ylitys 6,2M€
●	●	●	

1. TakE Tuottavuustavoite ja ennuste Q1/2022 (sis. menoväh. ja tulolisäykset)

5. Poikkeamat ja korjaavat toimenpiteet

Käyttösuunnitelman poikkeamat:

- Toimintamenot ylittynevät 6,2 milj. euroa alkuperäiseen käyttösuunnitelmaan verrattuna. Ylitystä syntyy vammaisten asumispalvelujen ja päivä-/työtoiminnan ostoissa sekä lasten sijaishuollon vaativassa ostopalveluissa.
- Koronasta aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia on 0,8 milj. euroa.
- Säästöä syntyy aikuisten asumispalveluissa ja toimeentulotuessa.
- Tulot toteutunevat talousarvion mukaisesti.

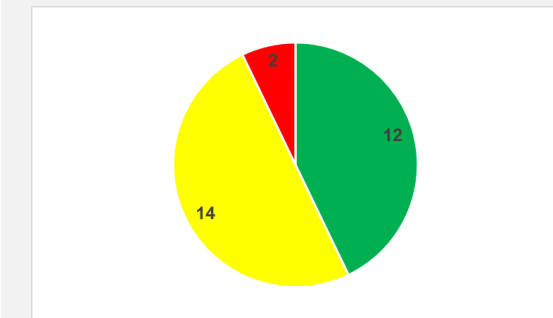
Take-tavoitteet

- Tulosityksikön take-toimenpiteet etenevät pääasiallisesti suunnitellusti ja kokonaisuutena säästötavoite täyttyy (jopa ylittyy).
- Suurimmat onnistumiset liittyvät kuljetuspalveluun, lasten sijaishuoltoon, aikuisten asumiseen, sosiaalipalvelujen asiakaspalvelujen ostoihin (vammaisten asuminen pl.), matkakustannusten, vieraanvaraisuuden, suhdetoiminnan yms. kustannusten vähenemiseen, sekä säästövapaiden ja sairauspoissaolojen vähenemiseen.
- Suurimmat haasteet ovat vammaisten asumisessa ja tulosityksikön henkilöstökuluissa. Terveystoimintajien ja lääkäreiden työnjaon kehittämistä ei ole päästy vielä edistämään. Vammaisten asumisen osalta omaa palvelua ei ole onnistuttu lisäämään kun käyttötarkoitukseen sopivia kiinteistöjä/tontteja ei ole ollut tarjolla.
- Lastensuojelun vaativan laitoshoidon osalta järjestämistapamuutos edistyi. Ostopalvelujen osalta kasvu on saatu taitettua. Perhehoito on lisääntynyt. Oman palvelun uusi yksikkö aloitti toiminnan vuoden 2021 joulukuussa, mutta toiminta ei ole päässyt vielä käyntiin täysimääräisesti.

Palvelutuotteet

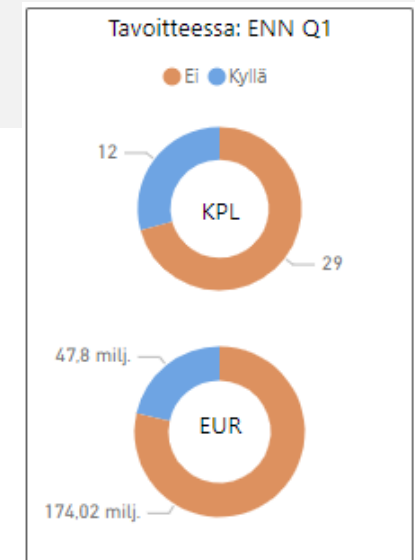
- Henkilöstön saatavuusongelmat ja yleinen kustannusnousu ovat vaikuttaneet palvelutuotteiden suoritemääriin monissa palveluissa ja sitä myötä yksikköhintoihin. Tuottavuustavoitteeseen arvioidaan päästävän 12 palvelutuotteen osalta.

2. TakE-toimenpiteiden kokonaistilanne, lkm

Tulosityksikön tavoitteet	Ennuste
Perhe- ja sosiaalipalvelujen saatavuus paranee.	●
Terveystoiminnan määräaikaistarkastukset toteutuvat vähintään koronaa edeltävällä tavalla.	●
Lastensuojelun asiakkuuksien osuus ikäryhmästä ei kasva.	●
Raskaimpien asumispalvelujen vuorokausien osuus vähenee.	●
Vieraskielisten osuus raskaammissa palveluissa lähestyy väestöosuutta.	●

4. Palvelutuotteet Q1/2022

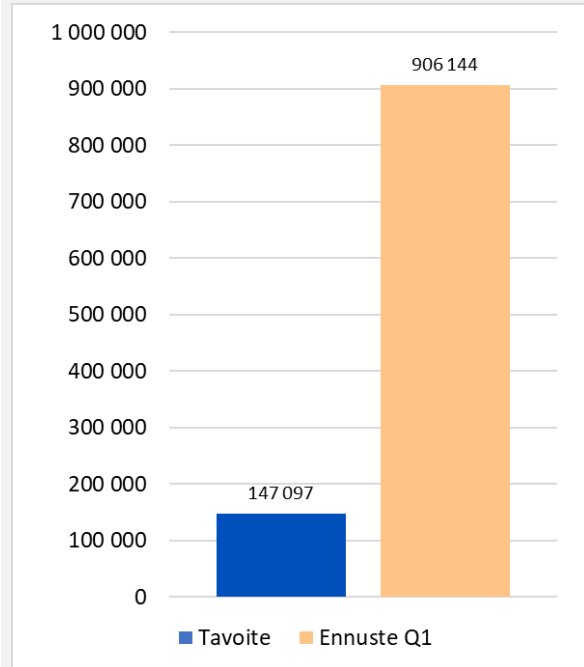
Hytet hallinto

Tulot ylittivät 6,6 M€
Menot ylittivät 5,1 M€
Kate alittuu 1,5 M€

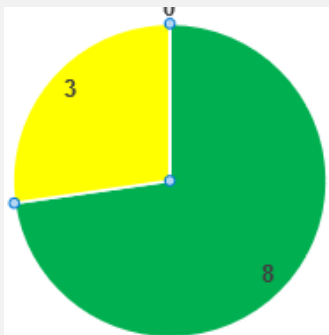
3. Tulosityksikön muutettu TA (käyttösuunnitelma)

Tulot	Menot	Kate	Katteen alitus 1,5 M€
●	●	●	

1. TakE Tuottavuustavoite ja ennuste Q1/2022 (sis. menoväh. ja tulolisäykset)

2. TakE-toimenpiteiden kokonaistilanne, lkm

5. Poikkeamat ja korjaavat toimenpiteet

Käyttösuunnitelman poikkeamat:

Tulot ylittävä alkuperäisen talousarvion 18,6 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 6,6 milj. eurolla.

Menojen ylitys alkuperäiseen talousarvioon nähden on 18,5 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon 5,1 milj. euroa.

Menoylityksestä noin 5,0 milj. euroa liittyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutyöskentelyyn ja tuloylityksestä 5,3 milj. euroa valmistelutyön myyntituotosta. Ennusteeseen sisältyy myös Tulevaisuuden kotona asuminen –kehityshankkeen tulot/menot 570 000 euroa, Ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen tuki –hankkeen tulot/menot 150 000 euroa sekä Suomen kestävän kasvun ohjelman tulot/menot 1,5 milj. euroa. Määrärahan muutosesitykset hankkeiden osalta esitetään osavuositarkastuksen yhteydessä. Muutettuun talousarvioon sekä ennusteeseen sisältyy myös Kytistä 1.5.2022 siirtyvä välivuokraus.

TakE-tavoitteet:

- Henkilöstömäärä on olennaisesti pienempi kuin tavoite, koska henkilöstöä on siirtynyt runsaasti hyvinvointialue työskentelyyn
- Säästövapaita pidettiin vuonna 2022 niin paljon, että tänä vuonna ei olla pääsemässä tämän vuoden vähennystavoitteeseen